

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Készíteteket vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiládvivatal: Landesmann Miksa és Társánál

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Bessenyei István

Elhullanak legjobbjaink a hosszú harc alatt.

A megpróbáltatás esztendeje nemcsak a harcmezőn szedi áldozatait; véres kezével belenyúl a templomba is és kiragadja onnan a papot, a legméltóbb, az igazi papot.

Ez a pap a maga fehér lelkének a mintájára építette ki azt a fehér templomot — a mi nehezen fejlődő városunkban szinte példátlan erellyel, gazdasági és művészi érzékkel.

Ez a templom az Ő szobra is marad.

Bessenyei István ércakarátával, kristály jellemével annyira ki-magaslott az átlag emberek közül, hogy a körülötte állók nem is veték észre a szemében égő tüzet. Ezt csak az látta, akihez lehajolt.

És nem szeretett hajlongani. Szilárd gerince csak az oltár előtt hajlott meg — meg ott, ahol segíteni kellett.

Érezte, hogy talpig ember, szívvel lélekkel pap, izzig-vérig magyar. Ez a büszke önérték tette szinte a makacsságig önállóvá, dacosan függetlenné.

A szegényeket istápolta, a kétségbeesetteket atyai melegséggel vigasztalta. A lelkek mostani világrangésében is mennyi csüggedő roskadó hitet erősített meg az Istenbe vetett bizalom nyugodt bölcseségével!

De a hatalmasok közt begombolkozott. Az előszoba légrétege nem tűrhette. Vasereje keze a cifra kilincset nem bírta lenyomni.

A fórumon pedig úgy kiegyenesedett, mint a cédrus; az igaz ügy tüze olyan lángot vetett a szemében, hogy a kortesérdek sápadt bolygó fényei szegénykezve bujtak el előle.

Azt mondta Ő, hogy betörhet ide az egész orosz hadsereg, nem hagyja el a plébániáját. Csak akkor, megy el, ha kényszerítik. Kényszerítették. Elment.

A feltámadás ünnepén sok halálraesett hős száll ki a Kárpátok közül az egfélé. És innen, a Kárpátok aljáról hozzájuk csatlakozik egy fehér lelkű, fehérhajú pap. Ő is harcból jön és jó harcot vívott. Őt is megvérezték, mert az igazságért küzdött. Ő se adta meg magát egy percre sem Ő is hős volt.

Az ősz papot körül veszik a véres harcosok... Száguhdanak felfelé a fekete paripák és egy egy fehér galamb lebeg közöttük.

Ambrózy Ágoston

Életrajza.

Bessenyei István szül. Királyhelmocén 1857-ben. Iskoláit Sátoraljujhelyben, majd Kassán végezte. Pappá szenteltetett 1880-ban. Három évi káplánkodása után a monoki plébánia javadalmat nyerte el, ahol 25 évig működött. Buzgó lelkipásztori működése által plébániáján példászerű hitéletet teremtett, de emellett nem feledkezett meg híveinek anyagi érdekeiről sem. Fogyasztási és hitel-szövetkezetet alapított, amelyeknek ügyeit mindvégig nagy ügybuzgalommal vezetett. Erdemeinek méltánylásképpen 1900-ban a nagykőrös-jedűsi tokaji esperesi kerület alesperesévé nevezetett ki. Működésének súlypontja az időt tekintve Monokra esik, de életének koronája mégis az a 7 esztendő volt, amelyet a sátoraljujhelyi plébánia élén töltött.

Midőn a sátoraljujhelyi plébánia 1908. évben elárult, az illetékes tényezők oly férfit kerestek, akinek működésében elég garancia van arra, hogy az egyházközség évtizedek óta húzóó, megoldásra váró kérdéseit rendezni fogja. A választás Bessenyei Istvárra esett. Nem is csalódtak benne. 1908. tavaszán foglalta el új hivatalát s a következő évben már valóra váltotta új híveinek régi óhaját, mintegy 200 ezer korona költséggel renováltatta és kibővítette a régi, szűknek bizonyult, szegényes templomot. Közben rendezte az anyagi zavarokba küzdő r. k. elemi iskola ügyeit. 1912-ben lehetővé tette a Kath. Kör új korhelyiségének felépítését. Az istentiszteletekben új rendet hozott be, általában a hitélet emelését célozó sok üdvös újítást tett. Foglalkozott egy Káivaria építésének gondolatával is, sajnos azonban, hogy úgy ebben, mint sok más szép tervében keresztülvitelében a kirelhetetlen halál megakadályozta.

Közügyekkel csak annyiban foglalkozott, amennyiben azt állása okvetlenül megkövetelte. Nem akarta energiáját szétforgatni; tudta, hogy a feladatok, amelyeknek megoldására vállalkozott, egész embert kívánnak. Egyházi és iskolai célokra életében sokat áldozott. Monokon aránylag csekély jövedelméből különféle közölkésekre kb. 18,000 koronát fordított.

Sokat áldozott az ujhelyi templomra, amelyet folyton ékesített. Minden évben meglepte híveit valami új felszereléssel, oltárral, keresztelőküttel stb., amelyek nemcsak az ő művelését, hanem az ő bőkezűségét hirdetik. E mellett a katolikus kört évenként 500, a rk. elemi iskolát 400 koronával segítette. Tette pedig mindezt oly szerényen, szinte titkolódva, hogy még

legszebb környezete is alig tudott róla. E nagystíli jótékony-ságával magyarázható, hogy apostoli-asan egyszerű életmódja mellett is, mint szegény ember halt meg.

Sátoraljujhelyi plébánoskodása alatt szintén többször felője fordult felsőbbbőségének kegye. 1908-ban a Szt. Keresztről nevezett c. apát, 1912-ben a sátoraljujhelyi kerület esperese lett, mely utóbbi hivatalában szintén nagy szolgálatokat tett egyházának.

A temetés.

Temetése f. hó 6-án d. e. ment végbe a város közönségének impozáns részvételével. Már a kora reggeli órákban nagy tömegben gyülekezett a nép a templom körül, ahonnan a temetés történt. A szertartás, amelyet Fodor Sándor preláts kanonok végzett fényes segédlettel, 9 órakor kezdődött. A koporsó körül állott Hiszem Kálmán főesperes vezetése mellett a szemlévő-megyei papság nagyszámú küldöttsége és a kerületi papság teljes számban. Megjelentek a hivatali küldöttségei élükön Meczer Gyula főispánnal és a megyei előkelőségek közül többen. — Az egyháztanács, a Katholikus Kör, a katolikus Növendő egyesület s a különféle társulatok testületileg, részben zászlók alatt vonultak fel. Az engesztelő szentmise áldozat után, melyet Gruska Lajos pápai kamarás celebrált, a papság nevében Mayer Gyula erdő-norvati plébános, az egyháztanács nevében dr. Hornyay Béla paronálta el kegyelethes szavakkal a nagyemlékű halottat. — 11 óra tájban indult el a végtelennek látszó temetősi menet. A rend fenntartásáról a Bajusz József vezetésű alatt kivonult polgárorség gondoskodott, például energiával.

A temetőben újabb beszentelés után Domján Elek mondott a Zemplésvármegyei Közművelődési Egyesület nevében mély hatást keltő beszűtatot.

A szertartást a monoki hívek megható gyászéneke fejezte be, amelyet után megilletődve vonult szét a gyászoló hívek serege, kiknek kegyelethe sokáig fog virrasztani halhatatlan emlékü, jáságos lelkipásztorunk sirja felett!

Halála.

Bessenyei István már hosszabb idő óta betegeskedett. Régi torokbaja kijűlt, azonban ennek nem tulajdonított semmi fontosságot, mindaddig, míg kizű fájdalomait már aig bírta. A múlt hónapban aztán a Bajor-főle budapesti szanatóriumba ment, ahol operációt végeztek rajta. A műtét azonban csak rövid ideig tartó enyhülést hozott fájdalmaira. A fájdal-

mak napról-napra fokozódtak, míg most a halál meg nem váltotta minden szenvedéstől.

A részvét.

Halálának híre meggyeszeret fájdalmas részvétet keltett. A népszerű főpap halála mélyeséges gyászba borította nemcsak híveit, de mindazokat, akik vele az életben valaha is érintkeztek. Ravatalt egész koszorú-erdő borította. Koszorút küldtek:

1. Drága jó fiainak édes anyád.
2. Fel-jethetetlen lelkipásztorunknak a r. k. egyháztanács.
3. Szeretett vezériünknek a sauhelyi r. k. esperesi kerület papsága.
4. Jótévőjének hálás kegyelettel a satoraljujhelyi r. k. olvasókör.
5. Tisztelete jelölő a kegyesrendi társház.
6. A Nagydémüi lelkipásztornak gróf Wallis Gyuláné.
7. Mély fájdalommal busuzik Ernő (főgondnok).
8. Mély tiszteletük jelölő Ambrózy Nándor és családja.
9. A viszontlátásig imádkoznak érte szerető káplánjaid.
10. Szeretve tisztelt elnökének hálás kegyelettel a sauhelyi növendő egyesület.
11. Feledhetetlen, vezermunkásának a Zemplésvármegyei közművelődési egyesület.
12. Hálás kegyeletünk kísér az Isten országába Vadász család.
13. „Betejese-dett”, elvégeztet a munkát, mely az isteni gondviselés tőled kívánt — áldott legyen emléked! Korolínium.
14. Szeretett főigazgatóknak a r. k. tantestület.
15. Mély tisztelete és részvétel jelölő Keleti Jenő.
16. Jókárok barátjának Payer Ferencz.
17. Zombory Géza és családja.
18. Szeretett gondviselő önkölkünknek Gondviselés.
19. Örömben és búbán lelki atyánk voltál Ambrózy Ágoston és neje.
20. Feledhetetlen lelkiatyánknak monoki volt hívei.
21. Alapítójának hálás tisztelettel monoki hit és fogy. szövetkezet.
22. Kegyelete jelölő golpi r. k. hitközség.

Kossuth Lajos a végső győzelemről.

Kossuth Lajos negyven esztendővel ezelőtt elmondta véleményét a mai világháborúról.

A múlt század hetvenes éveinek derekán a keleti kérdés, a Balkánépek sorsa, török-orosz viaskodás foglalkoztatta Európát. Magyarországot érthetően izgatta és foglalkoztatta ez a kérdés és a parlamentben sok szó esett róla.

Abban az időben az orosz rubel egy francia nyelvű könyv-matos lapot tartott fenn Magyarországon. Ez a lap azzal vádolta

a magyar függetlenségi törekvést, hogy az osztrák birodalom pusztulása árán akarják a független Magyarországot megteremteni. Erre válaszolt Kossuth Lajos 1876. december 3-án, Collegno di Baracconéból Simonyi Ernő képviselőhöz írt levélben, amelyben ezeket mondja:

„Ki kell jelentenem, miként a lehető legalaptalanabb, de egyszerűsmdn legármányosabb félremagyarázás az általam is vallott függetlenségi aspirációkkal akarni összeköttetésbe hozni azon nézetét, hogy Magyarországnak nem kell, nem szabad magát a keleti kérdésben az orosz politika vontató kötelére akasztani engedni. Hinni merem, hogy annyit ellenségeim is el tognak ismerni rólam, hogy sem hazudni, sem csalni nem szoktam. S én határozatlan kijelentem, hogy én e nemzetben igen is osztozom annyira osztozom, hogy minden kigondolható utat s módot, még a rettenetes szerencsétlenségnek vallott háborút is kisebb szerencsétlenségnek tartom, mint az orosz hatalom növekedésének megengedését.

Hanem a nézetemben annyira nem vagyok ismeretes politikai aspirációim által betolyásolva, miként ha óhajtom, hogy e nézet döntő körökben is elodagásra tálaljon, ezt azon tiszta meggyőződéssel teszem, hogy ez esetben hazánk létérdekei az osztrák dinasztia létérdekeivel tökéletesen szolidárisak.

En igenis veszélyt látok abban hazámra, ha az orosz hatalomnak (territoriális terjeszkedésről nem is szólva) megengedték oly állást foglalni a balkáni felülzártnak, mely diktatorialis befolyást biztosít számára azon felzártnak szlávjaival népeimél és ezeket a szentpétervári változtatlan gondolat eszközeivé idomítja le egészen az Adriai tengerig: de én azt nem kevésbé veszélyesnek, sőt mindent (Berlint is) számbavéve, még veszélyesnek tartom az osztrák birodalomra néve, melynek területén maris akadnak, akik az orosz autokratát maris uruknak, carjuknak üdvözölgetik.

... bukás esetében — folytatja később Kossuth — Magyarország volna a máglya, melyen az osztrák sas megegettetnek. S bizony nincsen olyan bolond magyar a világon, aki égő máglyának szeretné hazáját csak azért, hogy rajta és bele a sas is éljén. Igaz ugyan, hogy a háború kimenetelét mindig kétséges és épp azért csak olyan veszély esetén kell ehhez nyulni, mely a háborúnál nagyobb szerencsétlenség, — de én mindent számbavéve, számbavéve az erkölcsi rugókat, melyek a szuronyokba lelket öntenek, számbavéve azt, hogy mire képes a magyar szív, mely-

nek lüktetését én ismerem, mire képes a magyar kar, ha hazája életét kell védeni... és számbavéve sok egyebet, én amondó vagyok, hogy ha az osztrák magyar monarchia tekintélyének súlyával az orosz hatalom pánszavisztikus terjeszkedésének megáljt kiált és az orosz elbizakodás ennek békés uton nem enged és a dolog feyveres eldöntésre kerül, az eredmény nem az lesz, hogy az osztrák sas elég, hanem az lesz a végeredmény, hogy az orosz hatalom Európa szabadságával szemben ártalmatlan arányokra szállítatik le.

Ezeket írta Kossuth Lajos közel negyven esztendő előtt, 1876. decemberében. A háború elke rülhetetlen lett, a végleges eredmény, melyet Kossuth látokki szemmel megjósolt, most elmaradhatatlan.

A fémrekviráló rendeletek.

Ismeretesek azok a rendeletek, amelyeket a kormány az egyes meghatározott fémekből készült fel és keszgyártmányok kötelező bejelentéséről és egyes fémek lefoglalásáról a hivatalos lap március harmadikáig számban kiadott.

A bejelentés természetesen egyfemesen kötelező, eiben a lefoglalási rendeletek meresseget bizonyos mértékben megengedte a kereskedelmi miniszter külön rendelete, amely a lefoglalásra kötelezett fémek egy részét a saját üzem fenntartása céljából a tulajdonos saját rendelkezésére bocsátja. E rendeletek végrehajtására vonatkozó intézkedéseket a kereskedelmi miniszter már megtette s az elsőfokú iparhatóságokhoz irányított körrendeletekhez a szükséges bejelentő lapokat is mellékelte. Az érdeklét ipari és kereskedői szakmának mindenesetre érdekükben van e rendeletek alop attanumanyozása. Nevezetesen a bejelentés az összes a kereskedőnek és gyárosoknak tanítható fel- és keszgyártmányokra kiterjed, holott a lefogalmaz csak azokra anyagokra vonatkozik, amelyeket már február 6-án lefoglalt a kormány, s amelyeknek most az azota keletkezett és a jövőben természetű készletei foglaltatnak le.

A kereskedelmi miniszter rendelkezésben különös figyelemre érdemes az a rendelkezés, hogy a saját üzemhez, illetve eladásra okvetlenül szükséges és a rendelkezésben megállapított részmennyiségek felszabadításán kívüli fel van szabadítva minden esetben kiüfödri behozandó készlet, barmily mennyiségű is legyen az, s azért itt a kereskedelemlnek igen gyümölcsöző vállalkozással ki naikozik az esetleg ki, uhatolható fémbehozatali alkalmak minél bővegebb kihasználása. Mindenesetre fontos, hogy az ilyen kiüfödri behozott fémek a küdemény beker-

zése után azonnal bejelentessenek a kereskedelmi miniszteriumnak, amely a fémeket csak a bemutatott beszámolási bizonyítványok arányában szabadítja fel.

HIREK.

— Az egyházmegyéből. A megyés püspök Bárdos Antal segédelkészit Perbenyikből Boldogkőváraljára és Angyal Géza újmestert Perbenyikre diszponálta. — A megyés püspök a sátoraljuhelyi plébániára április 20. határidővel pályázatot hirdet.

— Tanügyi kinevezések. A megyés püspök Veszperényi Béla okleveles tanítót radi kántortanítóvá. Czser Emma okl. tanítónőt pedig Kishutára tanítónővé nevezte ki.

— Halálozás. Özv. Sztankóczy Gézánál szü. Olechváry Matild marc. 30-án 63 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése apr. 1-én Miskolcon volt.

— Cenzurázás. Iletékes helyről értesülünk, hogy a kereskedelemügyi miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a zsona—kassa—máramrosszigeti vonalon és e vonattól északra fekvő területen feladott magán postaküldemények katonailag cenzuráltak saanak. A levelek nyitva adandók postara. Pénzeslevelekbe és csomagokba írásbe i közleményt elhelyezni nem szabad. Pénzesleveleket nyitva kell a felvevő postaalkalmazottnak b tekintés végett bemutatni. A posta utalványok és a szállítólevelek szelvényeire közleményt írni nem szabad.

— Hymen. Dr. Stein Jenő máv. fogalmazó Kothl Odussal Bodrog-szerdahelyen házasságot kötött.

— Orosz fogságban. Dr. Weiss Artur 9. honv. gy. v. tart. hadnagy, kassai ügyvéd orosz fogságba jutott.

— A háboru és az érettségi vizsgák. A közp. oktatás vizsgatervében a háboru történt a háboru miatt. Azok a nyolcadik osztályú ifjak, akiket a sorozó-bizottság katonai szolgálatra alkalmasnak talált, nem tesznek érettségi vizsgát, hanem evközben tanusított tanu manyi eredményük alapján jutnak végbizonyítványhoz. A többi tanu júniusban rendes vizsgálatot tesz. A katonai szolgálatra alkalmasnak talált ifjak közül azok, akik evközben gyege elismaradást mutattak, vagy eltegetlen osztályzatot kaptak, szükébb vizsgát tesznek, mely egyenlő értékű az érettségivel s ha ezt sikerrel kiállottak, szinten megkapják az érettségi bizonyítványt. Nem felel meg tehát a vaóságban az a hir, hogy az érettségi vizsgák az idén elmaradnak. A katuszminiszter egyébkén rendelkezésben alapította meg az id. vizsgálatok rendjét, amelynek júniusban tesznek és most folyik a miniszteriumban az érettségi biztosok kijelölése is. — A miniszteri rendelet kizáróan azokat az ifjakat részesíti kedvezményben, akik az iskola padjából a hadsereghez kerülnek. A többi diak a rendes időben vizsgázik.

— Nyilvános nyugtázás. A Sátoraljuhelyi izr. Népkönyvhöz befolyt jótékony adományok sorozatának befejezéséül adakoztak: Kereskedelmi bank 30, dr. Fuchs Dénes főorvos, N. N., dr. Kiss Aladárné Tiszafüred 20—20, dr. Haas Bertalanné, Fuchs Margitka Királyhelmec 10—10, dr. Grosz Dzsóz, izr. orth. isk. III. oszt. tanuló 5—5, Szegő Sándorné 4 kor. Természeti adományok: Szegő Sándorné rizs, bab, só, dara, paradicsom, tojás. Grünberger Ábrahám, Ligeti Miklós, Földes Albertné burgonya. Szepesi Simonné borsó, tojás. Waller Aladárné bab, liszt, tojás. Az állandó támogatásért hálás köszönetet mond az Elnökség.

— Szabad a táborba csomagot küldeni. Értesitem a közönséget, hogy folyó hó 12-től 16-ig, tehát 5 napon át a táborba csomagokat ismét fel lehet adni. Ezen 5 nap alatt tabori c-omagok a 6, 9, 11, 16, 20, 22, 25, 28, 34, 37, 39, 41, 43, 51, 54, 55, 56, 61, 64, 67, 75, 81, 83, 85, 101, 113, 116, 119, 121, 124, 125, 129, 133, 136, 141, 145, 151, 168, 170, 186, 187, 188, 202, 300, 301, 302, 303, 305, 307, 308, 310, 313, 314, 315, 316, 317 és 318. számú tabori postához vehetők fel. A csomagok felvétele a következő feltételekhez vannak kötve: 1. suly maximum 5 kg., terjedelmeg egy-egy irányban 60 cm.-t meg nem haladhat, 2. tartalom csakis hadi felszerelés és ruhazati cikke, szivar, cigaretta, donany, pipa, szivarszipka, cigaretta hüvelyek és benzinmentes kancókongyújtószet lehet, 3. a küldemények csakis viaszos vaszonba, vagy tartós iadákba csomagolva vétetnek fel, 4. minden csomagot erős zsinagegely kell körülkötöni, hogy kezelésközben ennél a zsinegnél könnyen megfogható legyen, 5. a címet magán a bukoiaton tünrálval kell ráírni, 6. a címek felső bal sarkára fel kell tüntetni a feladó nevét, lakását, a felső jobb sarkára pedig „Tabori posta” megjelölést. Fel kell meg írni a címratban címzett teljes nevét, katonai rangfokozatát, a csapatotestet az, a osztály megjelölésével, 7. minden csomagban tanacsos a címrat hü masolatát elhelyezni, 8. értéknyilvánításnak, különleges kezelésnek (utavétel, express stb.) helye nincs, 9. a szállítólevelekre rá kell írni „saját veszélyére” megjelölést. Írásbeli közleményt a szállítólevelekre felírni nem szabad. A csomagban semmiféle élelmiszert nem szabad elhelyezni, mert a tabori postakhoz feladott minden csomagot a tartalom megahalpitása végett még a feladás előtt febotanak.

— Ruthen földművesek kitüntetésé. A királyi Orenyák Mihály perhazai községyi lakosnak. Lizanec Gergely akosi törvénybírónak és Holonics János szászok községyi bírónak — mind a három beregmegei — az ellenség betörése alkalmával tanusított elszánt magatartásuk, illetőleg sikeres működésük elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta. Egyszerű, falusi földmives emberek

POLENAI GYÓGYVIZ!

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorba és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaidó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs.

K A P H A T Ó M I N D E N Ű T T .

önfelajdult hazafiságát és elszánt-ságát jutalmazza a királyi kitüntetés, ami különösen azért figyelemre méltó, mert ruthén emberekről van szó, akik az orosz propaganda már évek hosszú sora óta vallási és pánszláv nemzeti jelszavakkal és agitációval iparkodott eltántorítani a magyar hazához való hagyományos hűségétől. Orenyák Mihály, amikor újév napján az ottani négy csendőrből és két népfelkelőből álló csendőrkülönítményt szótöven főnyi orosz csapat megtámadta, fegyvert fogott és együtt küzdött a csendőrökkel. Midőn az oroszok a csendőrök heves elentállása folytán abbahagyta a harcot, visszavonultak, Orenyák arra vállalkozott, hogy fukkeresi a visszavonuló oroszokat és őset azzal fenyegetve, hogy Perehászán nagyszámu katonaságnak van összpontosítva, megadásra szólította fel. Lizanee Gergely még a múlt év szept. havában Alkos községbe betért orosz katonaságnak az ott összpontosítva volt katonaságunk számát, elhelyezkedését a legnagyobb fenyegetések dacára sem árulta el. Holonics Janos pedig vezetőnek önként ajánkozva, csapatainkat hosszabb időn át sikeresen kalauzolta halálos veszedelemben is.

— **A tisztek fizetése.** A tisztek sorában beállott veszteségek folytán gyakran előfordul, hogy egyes tisztek rendfokozatukhoz nem arányos magasabb parancsnokságot vezetnek (hadnagy századot, százados zászlóaljot stb.) Az ilyen tisztek fizetéseinek kérdése különböző félreértésekre vezet alkalmat. A közös hadügy-miniszter most, — mint a „Külügy-Hadügy” értesül, — egysegesen szabályozta a kérdést s kimondta, hogy ha egy tisztnek a rendfokozatához nem illő magasabb parancsnokságot végleges adományoznak, akkor az illető tiszt korábbi egy rendfokozattal magasabb fizetést huz. Azok a tisztek pedig, akik ilyen parancsnokságot ideiglenesen vezetnek, továbbra is a rendfokozatának megfelelő illetékeket élvezik. Ha azonban ez az ideiglenes megbízás 14 napra, tovább tart, úgy számára magasabb készütségi pótdíj jár.

— **A varosok — a béna katonákné.** A miniszterelnök intézkedésére az egész ország minden nagyobb városban a jótékony egyesületek közreműködésével olyan műhelyt állítanak föl, ahol a béna katonák új foglalkozásukhoz megfelelően kiképezetnek.

— **A tanítók a rekvirálásnál.** A kultuszminiszter leiratban értesítette a törvényhatóságokat, hogy készséggel hozzájárul ahhoz, hogy az országos rekvirálás alkalmából e munkáltságokban a közigazgatási hatóságok támogatására a tanítók közreműködése igénybevételek.

— **A kereskedők és iparosok támogatása.** A háború következtében inséggé jutott kisebb iparos és kereskedő exisztenciák támogatása érdekében Tisza István gr. miniszterelnök annak idején akciót kezdeményezett, amelynek során most az országos hadsegélyző bizottság nagyobb összeget helyezett a kereskedelmi és iparkamarának kiadásba azzal a rendeltetéssel, hogy a fentebb említett céra fordíttassék. A kerületi kereskedelmi és iparkamara közös

bizottsága ez ügyben állást tartván, Crömmel és hálás elismeréssel vette tudomásul az elhatározást s megállapította azokat az irányelveket, amelyeket ez ügyben követendőnek tart. A segélyezést elsősorban a kerület azon vidékén kezdi meg, mely a harcvonalhoz legközelebb esvén, legtöbbit szenvedett; a segélyeket részben később visszafizetendő kamatmentes kölcsön alakjában óhajtja nyújtani, a segélyezendőket utasítja, hogy a mezőgazdasági munkában is résztvevni hazafias kötelességüknek tartásuk s a pénzkezelést az enékség előterjesztéséhez képest, egyes pénzintézetek s a magy. kir. postatakarékpénztár útján eszközöl.

— **Külföldre szerződni tilos.** A belügyminiszter leiratban arról értesítette a vármegyéket, hogy a hazai munkásoknak külföldre való elszerezését szigorúan megtiltja és felhívja erre a hatóságok figyelmét, hogy kövessenek el minden lehetőt, hogy a rendeletnek érvényt szerezzenek.

— **Tilos a vadászni.** A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben a hatóságokat felhívja, hogy a vadászati tilalmat szigorúan ellenőrizzék és minden rendelkezésre álló eszközzel a visszaéléseket megtorolják. Ugyanis a vadászó közönség egy része azzal az ürüggyel, hogy eieimiszterhiány van, vagy hogy kórhatás részire vadásznak, a vadászati tilalmat nem tartják be.

— **A homonnai postáskisasszony cipője.** A Nyiregyháza meglehető „Nyirvidék” c. lapban olvastuk a következő érdekes apróságot: A multkorában súlyos beteg enezett egy úri családból származó zugtűnér a helyben csapatkórházba, aki emondotta, hogy eielet a homonnai postáskisasszony cipőjének köszönheti. Ha laszthatatlan megbizás közben leváltott cipőjének a tapu, amelyet az tan spafgavai kötözött lábtejehez. Az Isten midge azonban majd megvette amu úgy segített az emittet nonreany, hogy atengedte egyetien. par cipőjét neki és ő maga pedig papusban maradt futetlen hivatalában. A fűnner így is súlyos fagyasi sebeket kapott, de eielet tenetett a sok ember eielet megmentő paranosnak és nem esett aidozatui a zord időjárásnak. Azt hiszi, hogy a kisasszony ma is papusban járna, mert homonna köráryeken semmiféle labbanit nem lehet kapui.

— **Leghasznosabb szőlőtrágya** a dus legenytartamu *debrecenti szarított és nyers fakal.* Garantált legenytosztor és kamium tartalommal. Debrecentből minden automásra waggonszámra, a földművelésügyi miniszteri rendelete alapján azonnali megamit-ható. *Meg nem késett el, ha tavaszi szükségletet azonnali megrendeli.* A takalmi trágyázott szőlő ketszeres termést hoz es a betegségeknek jobban ellenáll. Kizárólagos elarúito: Klár Andor és Társa Részv. Társ. Debrecent nova megrendelesek es kerdeszküdoések intézendők.

**Használjunk
hadisegély
postabélyeget.**

Mai távirataink.

**A husvéti kárpáti csaták eredménye.
10.000 orosz fogoly.**

Budapest, ápr. 8.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

A keleti Beszkidék szakaszában heket óta tartós szívós harcok a husvéti ünnep alatt folyt csatában érték el tetőpontjukat. Az oroszoknak szünet nélkül támadásait főként a Laborcvölgynek mindkét oldalán, ahol az ellenség a Przemysl alatt felszabadult haderőinek legnagyobb részét harcba vetette, az ellenség felette jelentékeny veszteségei mellett a napokban visszavertük. A német csapatoknak és a mi csapatainknak az ellentámadásai a völgytől nyugatra és keletre elterülő magaslatokban több erős orosz állás elfoglalására vezettek. Bár a harcok ezen az arcvonalon még nem értek véget. A husvéti csata sikere, amely csatában mintegy 10.000 sebesületlen fogoly és nagymennyiségű hadianyag került kezünkre, kétségtelen. A Laborcvölgytől keletre, az erdős hegy-ség egyes szakaszában heves harcok folynak.

A Délkeleti Galiciában helyenként ágyuharc folyik. Orosz-Lengyelországban és nyugat Galiciában viszonylag nyugalom van.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

Keleti harctéren nyugalom van.

Berlin, ápr. 8.

A német nagyvezérkar közli:

A keleti hadszíntéren a keleti harc vonalon semmi sem történt. Az időjárás rossz. Az orosz határterületen ez idő szerint az utak feneketlenek.

A franciák nagy veszteségei.

Berlin, ápr. 8.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A nyugati hadszíntéren a Maas és Mosel közt a harcok tovább tartanak. Vivré síkon Verduntól keletre és délkeletre a franciák összes támadásai megfúszultak. Combres magaslatakról az ellenséget, amely egyes helyeken legelőlv levő árkunkig hatolt előre, ellentámadásban elűztük.

A Selcuse erdőből St.-Micheltől északra állásaink ellen előretolt zászlóaljokat a legsúlyosabb veszteségeik mellett ezen erdőbe visszavetettük. Aillyi erdőben ismét elkeseredett közelharcok folynak. Apremonttól nyugatra eső erdő mellett csapataink az ellenségnek, amely sikertelenül támadott, utána nyomultak.

A Fiireytől északra eső állások ellen intézett négy támadás, valamint Bois de Pretretől nyugatra ellenünk intézett két esti támadás az ellenség igen jelentékeny veszteségei mellett tüzelésünkben összeomlott. A Bois de Pretreben két éjjeli előretörés kudarcot vallott. A franciáknak egész arcvonalon szenvedett összes veszteségei ismét rendkívül nagyok voltak anélkül, hogy csak a legcsekélyebb sikert is elérhettek volna.

Rethel tájékán egy ellenséges repülőgépet, amely Párisból jött, leszállásra kényszerítettük. A repülőgép vezetője elmondotta, hogy a franciák a Champagnei csatában szenvedett veszteségükről Párisban még semmi sem szivárgott ki nyilvánosságra. A Hartmannweilkopfeni harcok még tartanak,

Ajánljuk a t. építő, építész és műszerkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankeyesület részvénytársaság
Zemplén-Ladamóczy mész- és agyagipar
telepe Sátoraljaujhely,
Sürgőnycim: Bankeyesület. Telefon 32.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi-u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő

2 gyári portás egészséges, erélyes, józan, feltétlenül megbízható, magyar, német és tót nyelvvel bíró, a katonaságtól mentes;

1 kovács, aki géprészek kovácsolásában és patkózásban tökéletes;

3-4 lakatos nőtlen, kiváló jó géplakatos — felvétetik.

Ajánlatok személyesen vagy írásban a fizetés megjelölésével azonnal a Töketeresbesi cukorgyárhoz intézendők.

MODERN

IZLÉSES

FINOM

LEVÉLPAPIROK

egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülönbözőbb alakokban és mindenféle árban

kaphatók a választékban

LANDESMANN MIKSA

könyv- és papirkereskedésében Sátoraljaujhely a „FELSOMAGYARORSZAGI HIRLAP” kiadóhivatalában.

SALGÓTARJANI

Köszénbánya Részvénytársulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaujhely

rendelhető meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káll-66

ORVOSOK

Állítják, hogy köhögés ellen legjobbak a

**Kaiser-féle
mell-karamollák**
a 3 fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedség, hurut, elnyálkásodás fojtóköhögés és kukhurut ellen és a meghűlés megelőzéséül.

6100 közj. hitelesített orvosi és magánbizonyítvány keszeskedik a biztos sikerert.

Nagyon jóízű bombon.

1 csomag a 20 és 40f, 1 doboz a 60f.

Kaphatók: Hrabeczy Kálmán drogeriajában, Kincsesy Péter, Kadar Gyula, Kardos Zsigmond és Ehlerl Gyula gyógyszerárában Sátoraljaujhelyben. Kronovits Miksa gyógyszer. Nagymihály, Fabian Anonid gyógyszer. Homonna, Hazay Geza gyógyszerárában Töketeresbes Tolvay Imre gyógyszer. Nagymihály.

Császárfürdő

Budapest, Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú keses hévízü radioaktívgyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes lazpfürdők, lazaportagatások, uszodák külön hölgyek és urak részére, Török-, kő- és márványfürdők, hőlég-, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredményre, használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegjakok ellen. Ivó-kúra a lég-, zószervek hurutos eseteiben a altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószobával Skold kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zeneidj ninos. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság

Kazinczy-utca 5 sz. alatt az emeleti május hó 1-től, a földszinti lakás azonnal kiadó.

Bővebbet: **Rosenberg**
Sámuelné Kazinczy-utca 5 sz

Marx Email padlófénymáz

tartósságánál gyorsan száradó képességénél fogva utóérhetetlen kiváló minőségű padlókeze.

Egyedüli raktár Saujhelyben Ifj. Klein Jakabnál

Klein József

szobafestő tapétázó és mázólo Saujhely, Rákóczi-u. 63.

I-ső rendű modern kivitel, legfinomabb bel- és külföldi anyagok.
Telephon 22. sz.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérmű osztályát. Elsőrangú árak, olcsó árak

ÜZLETI, GAZDASÁGI ÉS PÉNZTARI KÖNYVEK

JUTANYOS ÁRON
KAPHATÓK

Landesmann Miksa és Társa
könyv- és papirkereskedése

Sátoraljaujhely.

Telefon 10 szám.